

biseilende Skibe, antager jeg gjør Fordring paa, at man der paa Stedet har en Mand, som ikke alene er en Mand af Faget, men som ogsaa er sig sit Ansvar overfor Statskassen bevidst, og hvis Tid og Kræfter staae til Naadighed, naar det behøves. Forøvrigt maa jeg tillade mig at bemærke, at Læss ikke er en saa ubetydelig D, som Mange maaskee antage, og at man ingenlunde kan sammenligne Toldforholdene paa Læss med dem, som ere tilstede paa Drager. Det var blot dette, jeg her havde at bemærke.

J. M. Mørk: Som Medlem af Udvalget tror jeg at skyldte det ærede Thing at give en Forklaring af, hvorfor jeg ikke har sluttet mig til en Udtalelse, som findes paa den 2den Spalte i Betænkningen, Sp. 322, og som vel ikke har fundet noget Udtryk i et Vædringsforslag paa Afstemningslisten, men som dog har en ikke ringe Betydning overfor Fremtiden. Denne Udtalelse gaaer ud paa fra Udvalgets Side at fremhæve, at den Tanke er kommen frem, at der kunde gjennemføres en langt radicalere Ordning af vort Toldvæsenes Administration, end selve Forslaget gaaer ud paa; det er opstillet som en Fremtidstænke at inddele Landet i Toldkredse, hvor flere Kjøbstæder bleve staaede sammen i een Kreds. Hver Kreds skulde saa bestyres af en Toldforvalter, der havde Overinspektionen, og af et Antal Controlleurer eller Andre, med eller uden Oppehørsel, hvilke kunde besørge de almindelige Expeditioner, de Expeditioner, som ikke fordrer et særligt Tilsyn, medens saa Toldforvalteren skulde afgjøre de mere vanskelige Spørgsmaal. Denne Tanke har jeg af den Grund ikke troet at kunne slutte mig til, at jeg mener, at det i høi Grad vil virke skadeligt paa Handelsforholdene i de mindre Kjøbstæder. Jeg tror, at, dersom man kom til en saadan Ordning under vor nuværende Toldblovgivning og under de Fordringer, der nu stilles med Hensyn til Expedition af Varer, Tariferinger og Skibsklareringer, vilde den vise sig, navnlig overfor Skibsklareringerne, at være en saadan Hammer af den frie Bevægelse i de mindre Kjøbstæder, at disse i høi Grad maatte lide derunder. Sagen er nemlig

den, at, dersom en saadan Toldforvalter skulde have nogen virkelig Betydning ligeoverfor Expeditionerne, og ikke blive en Omkostningspersonlighed imellem den overordnede Toldstyrelse — hvor vi jo allerede have Overinspekteurerne — og de locale Expederende, saa vilde han jo have at afgjøre omtrent de Spørgsmaal, som nu i Toldexpeditionen i de større Havne særlig refereres til Toldinspekteuren. Men disse Sager ere ikke ganske saa, navnlig i Kjøbstæderne med Hensyn til Skibsklareringer, idet enhversejhelst Uregelmæssighed, der viser sig enten ved Forseglingen eller Eligt, ligesom ogsaa ved Vareklareringer, et vanskeligt Spørgsmaal om en Vares Betskaffenhed til Syvende og Sidst maa underkastes en Control fra Inspekteurens Side, og naar en saadan altsaa skulde anvendes i de mindre Kjøbstæder i den Deel af Toldkredsen, hvor Toldforvalteren ikke havde Bopæl, vilde Folgen ligefrem blive, at Expedition til enhver Tid ikke kunde finde Sted i disse mindre Stæder saaledes som hidtil. Det anseer jeg for at være det Væsentlige for at opretholde de mindre Kjøbstæders Handel og Sofart, at Expeditionen og Klareringen kan finde Sted i lige saa fuldt Omfang med Hensyn til Tid og Bequemmelighed som i de større Kjøbstæder ligesom hidtil. Hidtil har der i den Henseende ikke været nogen Forskjel, men nu her foruden de af Naturen dannede vanskelige Forhold for de mindre Kjøbstæder, forsaavidt angaaer Havnenes Dybde og Størrelse, tillige at skaffe kunstige Vanskeligheder i Retning af, at Expeditionen ikke til enhver Tid og i lige saa fuldt Omfang kan finde Sted i den som i de større Kjøbstæder, vil efter min Formening virke til, at de mindre Kjøbstæder blive endnu uheldigere stillede og i Virkeligheden blive viede til Tilbagegang, ja til Undergang. Jeg har derfor maattet udtale mig imod dette Forslag. (S. A. Hansen: Det er intet Forslag!) Jo, det er et Forslag, forsaavidt det er en Fremtidstænke, som Udvalget foreslaaer arbeidet videre paa, Finantsministeren har erklæret sig villig til at arbejde frem i den Retning, hvis han maatte finde, at det kunde lade sig gjøre. Altsaa er der derved givet en Støtte for Finantsministeren til